

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

12.01.2021. Nr. 202012/SAN3040/NOS20

Uz TAP VSS-1089

Valsts kancelejai

*Par plāna projektu "Publiskajā
pārvaldē nodarbināto mācīšanās un
attīstības stratēģija 2021-2027"*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi plāna projektu "Publiskajā pārvaldē nodarbināto mācīšanās un attīstības stratēģija 2021-2027" (VSS-1089) (turpmāk – plāna projekts) un Ministru kabineta rīkojuma projektu (turpmāk - rīkojuma projekts), lai arī plāns no pašvaldību puses tiek atzīts kā nepieciešams un aktuāls ilgtermiņā, tomēr LPS tos nesaskaņo, jo ir sekojoši iebildumi.

1. Plāna projektā vairākkārtēji ir norādes uz veiktajām amatpersonu un darbinieku aptaujām, kas veiktas valsts pārvaldē nodarbināto starpā. Secinājumi, kas ir veikti pēc minēto aptauju rezultātiem, ir attiecināti arī uz pašvaldību administrācijās un pašvaldību iestādēs nodarbinātajiem. Precīzāk, pašvaldībās nodarbināto vajadzībām pēc konkrētā veida apmācībām. Dokumentā nav izvērtēta pašvaldību situācija, līdz ar to piedāvātie risinājumi ir "skaistum lietas", bet ne pamatvajadzības. Izstrādājot projektu, būtu bijis nepieciešams iepazīties ar pašvaldību faktisko apmācību nepieciešamību un jau ieviesto praksi. Ņemot vērā minēto, lūdzam papildināt plāna izvērtējumu ar jau pieejamajām apmācību formām un resursiem.

2. Plāna projektā vairākkārtēji piesaukta, Administratīvi teritoriālā reforma 2021. gadā. Plāna projekts nosaka, ka pašvaldībām jāparedz līdzekļi un savu darbinieku laiks, lai sasniegtu stratēģijā noteiktos mērķus. Jau šobrīd var prognozēt, ka nesaņemot papildus informāciju pašvaldībām ikdienā svarīgos jautājumos, kas saistīti ar Administratīvi teritoriālās reformas faktisko īstenošanu, darbiniekus būs grūti motivēt iesaistīties mācībās, kuras nevarēs atvieglot viņu ikdienas izaicinājumus, jeb – stratēģijā prognozētais apmācīto darbinieku skaits nebūs sasniegts un līdzekļi programmu izstrādei būs iztērēti nelietderīgi.

3. Plāna projekts tiks apstiprināts ar Ministru kabineta rīkojuma projektu. Vēršam uzmanību uz to, ka Ministru kabineta rīkojuma projekts atkarībā no tā satura ir vai nu administratīvais akts (individuāls vai vispārīgs), vai pārvaldes lēmums. "Pašvaldības ir atvasinātas publiskas personas (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 2.punkts), un to institucionālo sistēmu

nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums, bet atsevišķas pašvaldību institucionālās sistēmas īpatnības paredz arī likums “Par pašvaldībām” [..]. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 8. panta ceturtā daļa noteic, ka “pašvaldība, pildot valsts pārvaldes funkcijas, kas saskaņā ar likumu nodotas tās autonomā kompetencē, atrodas Ministru kabineta pārraudzībā likumā “Par pašvaldībām” noteiktajā kārtībā un apjomā”. Kaut arī pašvaldības ir padotas Ministru kabinetam, Ministru kabineta padotības tvērums par pašvaldību darbību attiecībā uz tās autonomajām funkcijām ir izsmeļoši noteikt likumā “Par pašvaldībām”.”¹. Pašvaldības personāla politika un apmācības ir pašvaldības autonoma kompetence. Tā plāno savus resursus atbilstoši pieejamajam budžetam. Tas nozīmē, ka pašvaldības šajā plānā nevar tikt iekļautas kā atbildīgās vai līdzatbildīgās institūcijas, līdz ar to, šis plāns pašvaldībām ir rekomendējošs.

4. Būtiski būtu stratēģijā ietvert laika grafiku, kur atspoguļoti konkrēti stratēģijas īstenošanas posmi/ procesi/ aktivitātes un atbildīgās institūcijas, lai sasniegtu un īstenotu stratēģijā minētos mērķus publiskajā pārvaldē nodarbināto mācīšanās attīstībā.

5. Nav skaidrs, kādēļ Valsts administrācijas skola neparedz piesaistīt Latvijas pašvaldību mācību centra izveidoto “iekšējo treneru un mentoru tīklu”. Pašvaldības, līdz šim, ir apmeklējušas apmācības arī Valsts administrācijas skolā. Tomēr, tās līdzšinējais kursu un moduļu piedāvājums ir bijis orientēts uz valsts pārvaldi un ierēdņiem. Vēlamies uzsvērt, ka pašvaldības sastāv ne tikai no administrācijas. Tās struktūrās ir gan izglītības iestādes, gan kultūras iestādes, gan bibliotēkas, gan ārstniecības iestādes, gan pašvaldības policija un virkne citu jomu institūciju. Vismaz pēdējos 5 gadus, Valsts administrācijas skolas piedāvājumā tikai atsevišķi kursi bija attiecināmi uz šo iestāžu darbiniekiem. Arī pašvaldības administrācijas darbiniekiem reti, kad ir bijusi iespēja izmantot Valsts administrācijas skolas piedāvājumu, jo nav mācību, kas būtu saistītas ar profesionālo zināšanu pilnveidi – grāmatvedībā, ceļu uzturēšanā, kapitāla daļu pārvaldības vai īres tiesību jautājumos u.c. LPS ieskatā, izstrādājot apmācību modulūsus un noskaidrojot apmācību vajadzības, cieši sadarboties ar Latvijas Pašvaldību mācību centru (LPMC). LPMC jau ir pieredze no 2016. gada sadarbībā ar Valsts bērnu tiesību aizsardzības centru – izstrādājot programmu modulūsus, aprobējot un šobrīd nodrošinot mācības. Tāpat aicinām izmantot arī citu pašvaldību dibināto mācību centru ilggadīgo darba pieredzi, labo praksi šajā jomā un esošo mūsdienīgo resursu bāzi (Jelgava, Dobeles, Ventspils, u.c.). Ņemot vērā paredzamo plašo darba apjomu un nozīmīgumu, plānot un deleģēt uzdevumus arī esošajiem pašvaldību mācību centriem, kas nodrošinātu būtisku ieguldījumu personalizētas pieejas īstenošanā, atbilstoši vietējās pašvaldības un reģiona mācību un attīstības vajadzībām. Lūdzam rast iespēju nodrošināt, ka daļa no plānotā finansējuma, tajā skaitā, struktūrfondu finansējuma, tiek sadalīta tādējādi, ka arī LPMC un

¹ J.Briede, E.Danovskis, A.Kovaļevska. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2016, 150. – 153.lpp.

citi reģionālie mācību centri var iegūt šo finansējumu, lai nodrošinātu pašvaldību darbiniekiem un amatpersonām fokusētas apmācības.

6. Vienlaikus, ja plāna projektu plānots attiecināt arī uz pašvaldībām, plāna projektā būtu papildināms ar šādu risinājumu un atbildams arī uz šādiem jautājumiem:

6.1. Attiecībā uz digitālajām prasmēm - jāveido apmācību mērķgrupas - iesācējs, lietotājs, speciālists. Katrai mērķgrupai jāpielāgo sava mācību programma, jo runāt vienā auditorijā ar iesācējiem un ar speciālistiem nav produktīvi. Atbalstām, ka ir jāaktualizē digitālo aģentu (cilvēks, kas spēj efektīvi strādāt ar e-pakalpojumiem) tīkls. Šiem darbiniekiem jābūt gan kā mentoriem savas pašvaldības kolēģiem, gan kā mentoriem un palīgiem novada iedzīvotājiem. Vērtējot šo jautājumu no budžeta plānošanas puses, svarīgi zināt, vai un kāds, cik ilgā termiņā ir plānots atbalsts no valsts puses pašvaldības darbinieku digitālo prasmju paaugstināšanai.

6.2. Par finanšu resursiem nodarbināto tālākizglītošanā. Katras pašvaldības finanšu resursi ir dažādi, vai pašvaldības spēš apmaksāt nodarbināto tālākizglītošanu valsts noteiktajās programmās, apjomā utt.? Kas apmaksās specifiskās un specializētās (konkrētai pašvaldībai nepieciešamās) mācību programmas?

6.3. Kādā veidā tiks apzinātas un apkopotas mācību vajadzības pašvaldībās? Vai pirms stratēģijas ieviešanas nebūtu laiks padomāt par vienotu valsts pārvaldes un pašvaldību darbinieku darba rezultātu un kompetenču novērtēšanas modeli?

6.4. Speciālistu sertifikācijas jautājums. Vai netiks mākslīgi radīti mehānismi, lai veiktu speciālistu sertifikāciju, līdz ar to ierobežojot pašvaldību speciālistu darbu.

7. Lai arī plāna projekts pašvaldībām ir rekomendējošs daudzas tēmas pašvaldībām un tiešajai pārvaldei var būt vienlīdz interesantas (ir aptvertas vairākas apmācību jomas gan turpinās apmācības interešu konfliktu, korupcijas novēršanas jomā, iepirkumos, ētikā, kā arī ir pievērsta uzmanība jaunai jomai "trauksmes celšana", inovācijas tēmai, kā arī neaizmirstot dažādas darbinieku kompetences, tādas kā vadības prasmes, tā arī piemērām komunikācijas prasmes), līdz ar to izsakām vēl šādus priekšlikumus papildinājumiem:

7.1. 1.tabula 1.prioritāte (25.lpp.) punkts 3.1.1. – nav saprotams, vai pašvaldībās nodarbinātajiem arī būs pieejamas e-mācības, mācību moduļi un materiāli? Vai būs iespēja darboties izveidotajā kopīgajā vietnē mācību platformā?

7.2. Lūdzu skaidrojiet, kādas aktivitātes ir domātas sadaļā "Sniegts atbalsts pašvaldību nodarbinātajiem labākai izpratnei par valsts pārvaldes principiem un vērtībām pilnveidei"?

7.3. 1.tabula 1.prioritāte (25.lpp.) punkti 3.1.2. - papildināt, ka zināšanas trauksmes celšanas jomā varēs apgūt arī pašvaldībās strādājošie.

7.4. 1.tabula 1.prioritāte (25.lpp.) punkts 3.1.3. – papildināt, ka tiks izglītotas arī pašvaldību politiskās amatpersonas un augstākās amatpersonas (pašvaldību izpilddirektori un viņu vietnieki).

7.5. 2.tabula 2.prioritāte (29.lpp.) visi punkti – papildināt, ka pašvaldības arī ietilpst darbības rezultātu aktivitātēs.

7.6. 2.tabula 2.prioritāte (29.lpp.) punkts 3.2.3. – otrajā apakšpunktā nav minēta neviena pašvaldības pārstāvoša organizācija. Vai pašvaldībām nebūs iespējams piedalīties zināšanu un prakses pārnēsē?

7.7. 3.tabula 3.prioritāte (31.lpp.) punkti 3.3.1. un 3.3.2. – papildināt, ka arī pašvaldību augstākā līmeņa vadītājiem (pašvaldību izpilddirektori) un pašvaldību vidējā un zemākā līmeņa vadītājiem būs iespēja piedalīties šajos punktos minētajās kompetenču attīstības programmās.

7.8. 4.tabula 4.prioritāte (34. un 35.lpp.) punkti 3.4.1. un 3.4.3. – papildināt, ka pašvaldību darbiniekiem būs iespēja piedalīties Digitālo prasmju attīstības programmā, kā arī apgūt zināšanas un darboties digitālo aģentu, treneru un mentoru tīklā.

7.9. 5.tabula 5.prioritāte (37. un 38.lpp.) visi punkti – papildināt, ka visās plānotajās aktivitātes ir iespējams piedalīties arī pašvaldībās nodarbinātajiem.

7.10. 4.pielikuma “Stratēģijas prioritāro virzienu mērķa rezultatīvie rādītāji un finansējuma avoti” tabulas aili “Mērķu grupa” papildināt ar ierakstu “... un pašvaldību iestādes” šādos punktos: 2.1.; 2.2. un 2.4.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Kristīne Kinča 26818781
kristine.kinca@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.